

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 17. Rok: 2024 Číslo: 24.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

„Boh sa narodil pre Teba.

Spievaj a zvelebuj Pána spolu s anjelmi,

lebo Boh sa rodí pre Teba.

Dôveruj mu, ver a dúfaj v Neho.

Túži, aby jeho radosť zahostila v tvojej duši,

chce prebývať v tebe a zjednotiť sa s tebou.“

(Mária Celeste Crostarosa)

**Želáme Vám požehnané
a milostiplné prežitie
sviatkov Teofánie.**

**Zároveň vyprosujeme Božou
láskou a priazňou naplnené dni
aj v novom roku 2025.**

**Christos raždajetsja!
Slavite jeho!**

- o. Miroslav
- o. Dávid s rodinou
- o. Miroslav s rodinou
- o. Ján s rodinou

Boh je nám na Vianoce osobitne blízko

(pozvanie nechať sa nájsť Bohom)

Vianočné sviatky patria k neodmysliteľným okamihom roka a netešia sa na ne iba deti, ale aj dospelí. Nielen veriaci, ale aj neveriaci. Jednoducho ľudia dobrej vôle.

Vianočné sviatky sú časom, keď sa na okamih akoby zastavil čas. Bolo by veľmi málo, keby sme ich vnímali iba ako priestor na oddych, stretnutie s rodinou a strávenie príjemných chvíľ s priateľmi. Vianoce sú veľkým darom Boha pre človeka. Boh totiž vstupuje do dejín, aby nás oslobodil z otroctva hriechu; postavil si svoj stánok medzi nami, aby s nami zdieľal našu existenciu, aby vyliečil naše choroby, obviazal rany a daroval nám nový život.

Vo filme *Prežiť* od režiséra Franka Marshalla, ktorý podľa skutočnej udalosti stvárňuje príbeh uruguajského rugbyového tímu, hovorí hlavný hrdina Nando tieto slová: *„Keď sa ocitnete v pustatine, kde nie je nič, čoho by ste sa mohli chytiť, zrazu pocítite prítomnosť Boha. Toho Boha, o ktorom nás učili v škole. Toho Boha, ktorý sa skrýva uprostred civilizácie.“*

Vianoce sú teda časom, keď máme zakúsiť priblíženie sa Boha človeku. Máme na to čas i dôvod. Je to čas milosti keď Boh dáva vedieť zreteľnejšie o svojej láske uprostred civilizácie, ktorá ho

v inom čase roka prekrikuje svojou zaneprázdnenosťou, hlukom, starosťami, nezaujmom a neverou.

Je to ďalší spôsob, ako Boh hľadá človeka, aby mu dal pocítiť svoju prítomnosť a lásku.

Ako teda prijmem ponúknutú Božiu ponuku?

Chvilé Vianoc možno prežiť pred televíziou, pri bohato prestretom stole, v pohodlnosti... Ale možno si popri dobrom zábavnom programe a dobrom jedle nájsť čas aj na seba a ticho, na Sväté písmo, na premýšľanie nad sebou, hodnotami života, nad vzťahmi, ktoré máme...

Položme si otázku: Ako sa ja môžem priblížiť k Bohu, keď sa On blíži ku mne?

Otvorme Mu svoje srdce časom v tichu a úprimnosti vo viere, že je tu teraz pre nás, aby nás naplnil svojím pokojom a láskou a možno aj na niečo upozornil. Tak sa stanú pre nás Vianoce pevným bodom pre lepší zajtrajšok našich vzťahov, dobrotu nášho srdca a motiváciu pre konanie dobra. Tak prežijeme život nie sami, ale s Ním.

Požehnané sviatky Teofánie!

Christos raždajetsja!

Slavite jeho!

o. Miroslav

Vianoce v zhone alebo bez náhlenia?

(vianočné zamyslenie neznámeho autora)

Pred Vianocami som stála pri vchode do obchodného domu a pozerala na lákavý betlehem vo výklade, keď šla okolo ponáhľajúca sa matka s dcérkou. Keď dieťa uvidelo tento utešený betlehem, chytilo mamu za ruku a zvolalo: „Mama, Mama! Prosím, počkaj a dovoľ mi pozrieť sa na Ježiška!“

Matka unavene odvetila, že nemajú ešte ani polovicu z nákupného zoznamu a že nemajú čas zdržiavať sa a šla ďalej, ťahajúc svoju sklamanú dcérku za sebou.

Ešte dlhý čas doznievali v mojom srdci slová dieťaťa: „Prosím, počkaj a dovoľ mi pozrieť sa na Ježiška!“

Myslela som na všetky tie minúty, ktoré letia v čulom vianočnom čase, vo víre života, urýchlennom ešte touto hlavnou nákupnou sezónou. Koľko minút som strávila návštevou obchodov, nakupovaním darčiekov, výzdobou domu a pečením vo veľkom zhone okolo Vianoc? A koľko minút som strávila s Tým, ktorého narodenie a život sú skutočným zmyslom tohto vianočného obdobia?

Najpodstatnejšie na Vianociach je predsa narodenie Dieťaťa Ježiša. Jeho dary pre všetkých: pokoj, láska, radosť

srdca – dávajú Vianociam naozajstné kúzlo. Nikdy ich ale nedostaneme, ak pôjdeme do toho s nákupným zoznamom a poznámkami o tom, čo všetko sa musí urobiť, príliš tým zaujatí, aby sme sa zastavili a uvedomili si, že on je tak blízko. Ako hovorí porekadlo: „V búrlivej noci rosa nepadá.“

Celkom zriedka zakúsime čas ľúbezosti a radosti s Ježišom, keď budeme horúčkovo uponáhľaní a ustráchané úzkostliví, či všetko zvládneme. Rosa nebies a požehnania Vianoc padnú však pokojne na naše srdcia, ak sa vo vnútri na chvíľku zastavíme, stíšime a spomenieme si na Ježiša. Bez Neho strácame jedinú skutočnú radosť a dokonalú lásku, ktorú zažívame v tomto živote a o ktorú sa môžeme navždy podeliť.

Prečo sa vnútorne nezastavíme a netešíme sa – a myslím tešiť sa skutočne – z pravého významu Vianoc? Uprav svoje pracovné plány na minimum. Uživaj si krásu. Na Vianoce sa dá vidieť tak veľa krásneho, tak veľa okúzľujúceho. Pravý význam Vianoc sa nachádza v Ježišovi. Dovoľ oslave Jeho narodenín dotknúť sa tvojho srdca celkom novým spôsobom.

Sviatky Teofánie

(liturgicko-teologický pohľad na prežívanie sviatkov)

Kresťania v prvých troch storočiach slávil Bohozjavenia Pána, ktorý v sebe obsahoval sviatok Narodenia Pána a aj Bohozjavenia.

Narodenie Ježiša Krista

(25. december)

Kresťania chceli sláviť narodeniny svojho Pána a keďže nebol známy presný dátum jeho narodenín, vybrali si 25. december. Bol to deň, ktorý bol v Ríme oslavovaný ako deň zimného slnovratu. Keďže slnko od tohto dňa naberalo novú silu, bol tento deň vhodný na oslavu Kristovho narodenia, pretože Ježiš Kristus bol vo Svätom Písme označovaný ako „slnko spravodlivosti“ (Mal 4, 2) a „svetlo sveta“ (Jn 8, 12).

Zavedenie sviatku Narodenia Krista sa uskutočnilo v 4. storočí, presnejšie okolo roku 330.

Zavedením sviatku Narodenia Ježiša Krista chcel rímsky ľud preukázať Ježišovi Kristovi božskú poctu v ten deň a na tom mieste, na ktorom sa preukazovala božská pocta slnku. Prvým motívom bolo osláviť Ježiša Krista ako víťaza nad pohanstvom a druhým bolo osláviť narodenie Ježiša Krista ako vteleného Boha.

Zhromaždenie k presvätej Bohorodičke

(26. december)

Východná Cirkev si po veľkých sviatkoch spomína na nasledujúci deň na osoby, ktoré zohrali významnú úlohu v udalostiach sláveného tajomstva.

Už v prvých storočiach sa veriaci zhromažďovali na druhý deň po sviatku Narodenia Pána, aby sa poďakovali Panne Márii za jej syna Ježiša Krista.

Zbor (Zhromaždenie) Presvätej

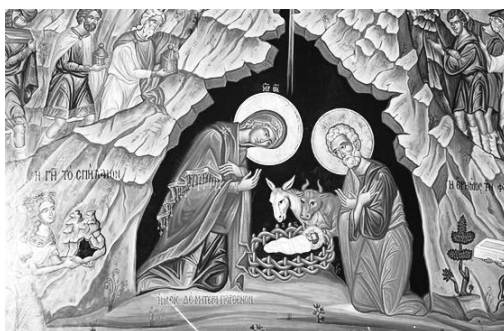
Bohorodičky je vlastne sviatkom Kristovej rodiny. Pre rodinu a jej spolužitie je podstatné spoločné znášanie života, obetavosť, vnímavosť,

empatia, vzájomná komunikácia a láska. Svätá rodina je vzorom ozajstnej kresťanskej rodiny.

Sv. prvomučeník Štefan

(27. december)

Štefan bol grécky hovoriaci Žid. Podľa Skutkov apoštolov bol jedným z prvých diakonov. Plný Svätého Ducha a sily hlásal Božie slovo, ktoré potvrdzoval znameniami a zázrakmi. Bol nespravodlivo odsúdený veľradou a ukameňovaný.

Úcta sv. Štefana je najstaršia spomedzi všetkých mučeníkov. Nie je známy deň jeho smrti, ale keďže jeho úcta sa viaže k Narodeniu Pána, nakoľko ako prvý učeník mal veľmi blízky vzťah k Ježišovi Kristovi, Východ a aj Západ so začiatku slávil jeho pamiatku 26. decembra. Keď sa v 7. storočí na Východ ujal sviatok Zhromaždenie k Presvätej Bohorodičke, spomienka sv. Štefana sa začala sláviť 27. decembra.

Obrezanie Pána

(1. január)

V Starom zákone bola obriezka ustanovená Bohom na znak zmluvy Pána s Abrahámom a jeho potomstvom (porov. Gn 17, 10-14).

Ježišova obriezka je znakom jeho podriadenosti Zákonu; zároveň ho oprávňovala zúčastňovať sa na náboženskom kulte Izraela. Pri obriezke dostal meno Ježiš (Lk 2, 21).

Sväté Bohozjavenie

(6. január)

Sviatok

Svätého

Bohozjavenia Pána patrí medzi najstaršie sviatky, keďže sa začal sláviť už koncom 2. storočia.

Obsah sviatku možno vnímať v rôznych aspektoch:

1. Zjavenie Trojice: Boh sa zjavuje ako spoločenstvo troch osôb (hypostáz), ako spoločenstvo lásky.

2. Zjavenie Ježiša ako Bohočloveka, ktorý má dve prirodzenosti: božskú aj ľudskú. Ľudská sa zjavuje, keď sa ukázal ako človek, hlas z neba zase dosvedčuje, že je Boží syn, teda má božskú prirodzenosť.

3. Ježišovo poníženie: Ježiš sa prijatím Jánovho krstu postavil medzi hriešnikov (hoci sám bol bez osobného hriechu) a ukazuje, že prijíma naše hriechy za svoje, že ich berie na seba.

4. Krst: Ježiš sa pri krste ponára do vody. Voda bola predtým symbolom smrti, však Ježiš Kristus svojím ponorením do vody z nej urobil už nie nástroj či prostredie smrti, ale nástroj života. Ježišovo ponorenie a vynorenie bolo zároveň predobrazom a predzvesťou jeho smrti a vzkriesenia.

5. Posvätenie vôd a celého kozmu: Ježiš svojím krstom posvätil vody Jordánu, preto aj my konáme posvätenie vody. Ježiš Kristus posvätil vody pri svojom vstupe do rieky Jordánu, my posvätením akoby nechávame Ježiša

znovu vstupovať do vody, ktorá napája všetko živé.

6. Zjavenie spásy pre ľudstvo: po krste v Jordáne začína Ježiš verejne účinkovať, začína zjavovať svoj plán záchrany pre ľudstvo. Týmto plánom spásy je prijatie hriechov sveta na seba, smrť na kríži a vzkriesenie, ktoré symbolizuje ponorenie a vynorenie sa z Jordánu.

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli sv. Otcov

od 23.12. do 29.12. 2024

Pondelok 23.12.	Desiati sv. mučeníci z Kréty	06:30 sv. lit. (csl.) † Tomáš (panychída)
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján, Mária 2. † Štefan
Utorok 24.12.	Predvečer Narodenia Pána zdržanlivosť od mäsa s pôstom	07:30 Kráľovské hodinky (slov.)
		15:00 sv. lit. s večierňou (slov.) * za farnosť
		22:00 Veľké povečerie s litiťou (csl.)
Streda 25.12.	Narodenie Pána prikázaný sviatok mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		14:30 pásmo kolied S nami Boh
Štvrtok 26.12.	Zhromaždenie k Presvätej Bohorodičke prikázaný sviatok	07:30 sv. lit. (slov.) * Peter, Anna, Inga...
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		17:00 Veľká večiereň (slov.)
		18:00 sv. lit. (slov.) * Štefan s rod.
Piatok 27.12.	Sv. apoštol, prvomučeník a archidiakon Štefan voľnica	07:30 sv. lit. (csl.) * Marek, Danka, Marko...
		18:00 sv. lit. (slov.) * Peter, Gabriela s rod.
Sobota 28.12.	Svätí 20 000 mučeníci upálení v Nikodémii	07:30 sv. lit. (csl.) † Vasiľ, Anna
		17:15 Veľká večiereň (slov.)
		18:00 sv. lit. (slov.) † Ladislav
Nedeľa 29.12.	Nedeľa po Kristovom narodení Betlehemske neviniatka Prep. otec Marcel, ihumen Otvorenie Jubilejného roku	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav s rod.
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Ingrid
		17:15 Večiereň (slov.)
		18:00 sv. lit. (slov.) * Anna

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli po Kristovom narodení od 30.12. 2024 do 05.01. 2025

Pondelok 30.12.	Desiati sv. mučeníci z Kréty	07:30 sv. lit. (csl.) † Jozef, Anna, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) * Branislav
Utorok 31.12.	Prep. matka Melánia Rímska celodenná adorácia	07:30 sv. lit. (csl.) * za farnosť 16.00 Veľká Večiereň 17:00 sv. lit. (slov.) † Helena
Streda 01.01.	Obrezanie Pána prikázaný sviatok mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * Ján, Dana, Oskar, Etien 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť 18:00 sv. lit. (slov.) * Anna s rod.
Štvrtok 02.01.	Sv. otec Silvester, rímsky pápež Preprazdenstvo Osvietenia	07:30 sv. lit. (csl.) * Lubomíra 18:00 sv. lit. (slov.) † Ján, Eudmila, Michal...
Piatok 03.01.	Sv. prorok Malachiáš Aliturgický deň voľnica	07:30 Kráľovské hodinky (slov.) 18:00 Večiereň (slov.)
Sobota 04.01.	Zbor sv. 70 apoštolov	07:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Andrej 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Zuzana, Kvetoslava
Nedeľa 05.01.	Nedeľa pred Osvietením Predvečer Osvietenia Zdržanlivosť od mäsa (bez pôstu) hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * rod. Cerevkova 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Jozef, Stefan 15:00 Veľká večiereň so sv. vody (slov.) 20:00 Veľké povečerie s litiťou (csl.)

Liturgický program

Liturgický program na sviatky Bohozjavenia od 06.01. do 12.01. 2025

Pondelok 06.01.	Bohozjavenie Pána prikázaný sviatok mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		09:00 sv. lit. (esl.) * za farnosť Veľké Jordánske svätenie vody
		11:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť
Utorok 07.01.	Zhromaždenie k prorokovi a krstiteľovi Jánovi	07:30 sv. lit. (esl.) * SSR a NSI
		18:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Streda 08.01.	Prepodobný otec Juraj Chozebita a prepodobný Emilián Vyznávač	06:30 sv. lit. (esl.) † Mária, Ivan
		18:00 sv. lit. (slov.)
Štvrtok 09.01.	Sv. mučeník Polyeukt	06:30 sv. lit. (esl.) † Mária (panychída)
		18:00 sv. lit. (slov.)
Piatok 10.01.	Prep. otec Marcián, presbyter zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (esl.) * Adrián
		18:00 sv. lit. (slov.)
Sobota 11.01.	Prep. otec Teodóz	07:00 sv. lit. (esl.) † Jozef
		17:15 Veľká večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.)
Nedeľa 12.01.	Nedeľa po Osvietení Sv. muč. Tatiana hl. 1 Zbierka: GTF PU + cirk. školy	07:30 sv. lit. (slov.)
		09:00 sv. lit. (esl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Eva s rod.
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.)

Idrisova tunika

(príbeh pre potešenie duše)

Bol deň, keď sa konajú trhy. Mestom znel krik predavačov, ľudia do seba narážali. Zrazu nastal nečakaný rozruch. Ulicami sa niesol nejasný šum, ktorý narastal ako poryv vetra. Kričali: „Už odchádzajú! Už idú!“

Idris príbehol k cudzincom zberajúcim sa na odchod. Okolo zneli hlasy: „Traja mudrci, ktorí sa zhovárajú s hviezdami, odchádzajú. Idú za hviezdou.“

Idris okamžite reagoval: „Aj ja chcem ísť s vami.“

„Si príliš mladý“, namietali mudrci, „a navyše, aký dar by si dal Kráľovi?“

Idris príbehol k svojej mame a zveril sa jej so svojou veľkou túžbou. Mama vytiahla z truhlice hodvábnu tuniku žiariacu všetkými farbami dúhy. „Utkala som ju pre teba, Idris, ale ak sa tvoje srdce rozhodlo darovať ju, urob ako chceš, syn môj.“

A mama hneď dodala: „Táto tunika má svoj príbeh. Je utkaná z hodvábnych nití, ktoré mi počas života darovali priatelia. Vložili do nej svoje trápenia, vieru, slzy. Ak ju daruješ Pánovi zeme, bude to vedieť.“

Je to tunika Arku, starého roľníka, ktorému som raz vylicila z horúčky. Daroval mi tie modré hodvábne nite. Modrá je farba priateľstva.

Je to tunika Septiry, starej žobráčky, na ktorú jej synovia zabudli. Počúvala

som ju mnoho dní darovala mi kĺbko sivého hodváhu. Sivá je farba samoty.

Je to tunika Rilú, paholku, ktorý tvrdo drel. Jeho pán mu nedožičil ani chvíľu oddychu. Pracoval som s ním, aby som mu pomohla. Daroval mi pradená žltého hodváhu. Žltá je farba potu, chudoby.

Je to tunika Malendy, ktorá plakala vedľa svojho mŕtveho dieťaťa. Plakali sme spolu. Darovala mi biele a strieborné nite. Biela je farba najväčšej bolesti a strieborná sú slzy, ktoré sme zdieľali.

Je to tunika Seneha a Verenelly, ktorí boli v deň sobáša takí mladí a krásni. Tancovali sme spolu, spievali a darovali mi kĺbko zeleného hodváhu. Je to farba nádeje.

Potom som jedného dňa predala všetky cennosti, aby som mohla kúpiť kĺbko červeného hodváhu, lebo je to farba každodennej lásky, mojej lásky k tebe.“

Karavána mudrcov sa pohla spolu s Idrisom. Keď doputovali, zastavili sa pred betlehenskou maštalkou, do ktorej vstúpili. Mudrci odovzdali svoje dary. Idris zašepkal: „Tu je tunika, ktorú ušila moja mama.“ Dieťaťko sa usmialo a pritiahlo k sebe hebkú látku.

Ježiško tak po prvý raz zovrel v náručí život ľudí, ktorý bol jeho radosťou a jeho poslaním.

Ikona sviatku Narodenia Krista

(ikona sviatku ako katechetická pomôcka)

Pravý význam Vianoc nám pekne vysvetľuje ikona Narodenia Pána.

V jej strede je Kristus ležiaci v obdĺžnikovej sťaby truhličke v čiernej jaskyni. Jaskyňa znázorňuje temnotu, v ktorej bol svet, a Kristus prišiel do tejto temnoty ako Slnko spravodlivosti. Jaskyňa je zároveň aj predobrazom hrobu, do ktorého bude Ježiš pochovaný po ukrižovaní. Okrem toho je Kristus uložený akoby v rakvičke a zabalený podobne ako mŕtvola. To všetko odkazuje na to, že Ježiš prišiel na svet nato, aby sa obetoval za nás na kríži. Niektorí tiež hovoria, že rakvička odkazuje na košík, v ktorom sa Mojžiš zachránil z Nílu.

Jasle pre dobytok nám ukazujú, že Kristus sa ponížil (gr. *kenosis*, sl. *istoščánje*), a to až medzi zvieratá. Človek sa totiž hriechom ponížil na úroveň zvieratá, preto Kristus sa takto znižuje k nemu – je položený medzi zvieratami. Na mnohých ikonách je Ježišovo poníženie zvýraznené aj tým, že Ježiš je najmenšou postavou na ikone.

V cirkevnoslovanských textoch je pekne zachovaná slovná hra protikladov: *Slovo* a *bezslavesnyj*.

Bezslavesnyj označuje toho, čo nemá rozum (zvieratá a aj človek v hriechu), ale aj toho, čo nemá slov, nevie hovoriť (teda Ježiš – maličké dieťa).

Kristus - Božie Slovo sa stáva *bezslavesnyj* (dieťa-nemluvňa), aby sa priblížil k nám, ktorí sme sa hriechom stali bezslavesnými (teda zvieratami, nerozumnými).

Kristus - Božie Slovo sa dáva uložiť „v jasli *bezslavesnych*“ – do jasiel nemúdrych, do jasiel dobytky.

Bohorodička je často znázornená v polosede alebo sede, čo naznačuje, že rodila bez bolestí, nie je zničená z pôrodu (na tento pôrod sa totiž nevzťahovali slová z Gn 3, 16): „*Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti...*“

Podľa jednotnej tradície celého kresťanstva Mária porodila Ježiša bez akýchkoľvek bolestí. Na niektorých ikonách je dokonca Bohorodička znázornená, ako sa klania svojmu synovi.

Hore sú znázornení anjeli, niektorí zvestujú pastierom radostnú zvesť a iní sa klaňajú narodenému Božiemu Synovi. Niekedy majú anjeli na znak úcty zahalené ruky.

Mudrci-mágovia sú často na koňoch a na hlavách majú perzské čiapky. Traduje sa, že keď perzské vojská plienili Svätú zem, vtrhli aj do Chrámu Narodenia v Betleheme a uvideli na ikone týchto mudrcov s perzskými čiapkami, chrám nechali na pokoji.

Hviezda, ktorá ukazuje zhora na novonarodeného Božieho Syna, má spravidla tri lúče ako symbol presvätej Trojice. V súvislosti s hviezdou, ktorá poučila mágov o narodení Ježiša Krista a priviedla ich k jaskyni, je zaujímavé poukázať aj na ďalší fakt.

V staroveku si mnohí mysleli, že osud každého človeka je určený konšteláciou hviezd, pri ktorej sa narodí (aj dnes, žiaľ, niektorí týmto poverám veria a riadia sa tzv. horoskopmi). Ale keď sa narodil Kristus, tak aj hviezdy sa pohli a museli sa prispôbiť – jedna „zišla“ do Betlehema, čo dosvedčuje, že Ježiš je ten, kto určuje beh dejín sveta.

Zaujímavým výjavom na ikone Narodenia je postava Jozefa sediaceho v rohu ikony. Sedí zamyslený a v pochybnostiach. Jozef je na kresťanskom Východe, či už na ikonách alebo

v bohoslužobných textoch, vykreslený ako normálny muž s pochybnosťami.

Na niektorých ikonách je Bohorodička otočená k Jozefovi a nie k Ježišovi, čo naznačuje, že Mária je vždy tam, kde sú problémy či pochybnosti vo

viere, ona stále stojí pri nás. Pri Jozefovi je postava starca, ktorý sa s ním rozpráva. Podľa niektorých táto postava predstavuje pokašiteľa.

Väčšina teológov je však proti tomuto výkladu. Skôr ide o proroka Izaiáša, ktorý prichádza k Jozefovi, ktorý ešte stále nerozumie tajomstvu

Ježišovho vtelenia a narodenia. Izaiáš mu vysvetľuje, že teraz sa naplnilo jeho proroctvo o Panne, ktorá rodí syna Emanuela, čo znamená „*S nami Boh*“. (Iz 7, 14n.)

V pravom dolnom rohu dve ženy, pôrodné asistentky, kúpu malého Ježiša. Tým sa zdôrazňuje, že Ježišovo človečenstvo je skutočné a nie len zdanlivé, ako to tvrdili niektorí bludári. Ježiš vo vtelení prijal ľudskú prirodzenosť v jej celistvosti a úplnosti, preto musel byť okúpaný, tak ako všetky novonarodené deti.

Môj Betlehem

(vymaľuj si vlastný Betlehem)

